

Analýza mediálního pokrytí události “povodně 2024”

**ve dnech 12. až 16. 9. 2024 v pořadech České
televize *Události, Zprávy ve 12, Studio 6, Události,*
*komentáře a Devadesátka ČT24***

Zadavatel: Česká televize (ČT)

Vypracoval CEMES FSV UK

Za autorský tým:

PhDr. Jakub Končelík, Ph.D. (ředitel CEMES FSV UK)

Ing. et Mgr. Kateřina Turková, Ph.D.

PhDr. Irena Prázová, Ph.D.

Mgr. Klára Odstrčilová

Mgr. Matyáš Rieger

Termín vypracování: prosinec 2024

Obsah

Resumé	2
Úvod	3
<i>Zadání analýzy a tematické ukotvení</i>	3
<i>Teoretické ukotvení analýzy</i>	4
Metodika výzkumu	6
<i>Popis výzkumného vzorku a metodologického postupu</i>	6
<i>Zkoumané proměnné</i>	7
Kvantitativní obsahová analýza	10
<i>Souhrnný kvantitativní přehled</i>	10
<i>Kvantitativní přehled dle jednotlivých pořadů – zpravodajství</i>	23
Události	23
Zprávy ve 12	27
<i>Kvantitativní přehled dle jednotlivých pořadů – publicistika</i>	28
Studio 6	29
Události, komentáře	32
Kvalitativní analýza	33
<i>Obecné požadavky na zpravodajství</i>	33
<i>Role média veřejné služby v nestandardních situacích a katastrofách</i>	35
<i>Vztah analyzovaného vysílání k relevantním zákonným a jiným normám</i>	37
Závěr	39
<i>Odpovědi na výzkumné otázky</i>	39
VO1: Jaká témata a dílčí události byly prezentovány v kontextu události “povodně 2024”?	39
VO2: Jací mluvčí dostávali ve vysílaných pořadech prostor k vyjádření?	40
VO3: Docházelo ve vysílání vybraných pořadů k nevyvážené reprezentaci události “povodně 2024”?	40
<i>Doplňující zjištění</i>	41
Reference	42

Resumé

Analýza byla zaměřena na informování o události “povodně 2024”, které ve dnech od 12. do 16. 9. 2024 zasáhlo obce napříč ČR, ve vybraných zpravodajských a publicistických pořadech ČT1 a ČT24. Předmětem studie byly příspěvky vztahující se k události odvysílané ve vybraných pořadech stanic ČT1 a ČT24, jmenovitě v relacích: *Události*, *Zprávy ve 12*, *Studio 6*, a *Události, komentáře*.

Vzhledem k objemu příspěvků věnovaných ve vysílání ČT této události byl výzkumný vzorek vybrán záměrným výběrem dle požadavků zadavatele. Analýze byly podrobeny příspěvky odvysílané v uvedených pořadech v období *od 12. do 16. 9. 2024*.

Výsledky provedené analýzy potvrdily, že analyzované pořady České televize ve sledovaném období zaměřené na “povodně 2024” dodržovaly zásady objektivity, zejména pak ve zpravodajských formátech (*Události* a *Zprávy ve 12*). Publicistické pořady (*Události, komentáře* a *Studio 6*) nabídly také hlubší vhled do tématu a/nebo se zaměřily na konkrétní aspekt v rámci události “povodně 2024”.

Česká televize plnila v pokrytí analyzované události roli veřejnoprávního média, přičemž informovala o aktuálních událostech a průběhu povodní, zprostředkovávala varování a doporučení pro obyvatele a spolupracovala s vládními a záchrannými složkami na šíření důležitých informací. Pokrytí událostí bylo ve většině případů faktické, bez výrazného citového zabarvení. V některých případech nebylo jasné, kdo jsou řečníci (zejména při rychlých střizích).

Moderátoři a moderátorky ve studiu mj. uváděli jednotlivé reportáže, živé vstupy a rozhovory, komunikovali s reportéry a reportérkami, či přispívali ke strukturování jednotlivých pořadů. Někteří moderátoři a moderátorky byli vysláni do zasažených oblastí, odkud kombinovali reportérskou a moderátorskou práci. Přinášeli pak autentické pohledy na situaci a ukazovali aktuální stav přímo z místa události. Ve většině analyzovaných příspěvků se moderátoři a moderátorky i reportéři a reportérky vyjadřovali zcela neutrálně.

Forma podávání informací odpovídala formátu krizového, mimořádného vysílání. Celkově lze konstatovat, že Česká televize svým zpravodajstvím a publicistikou o povodních 2024 ve sledovaném období v pořadech *Události*, *Zprávy ve 12*, *Studio 6* a *Události, komentáře* postupovala v souladu s principy veřejné služby v oblasti televizního vysílání.

Úvod

Zadání analýzy a tematické ukotvení

Cílem analýzy je provést rozbor informování o události “povodně 2024”, které ve dnech od 12. do 16. 9. 2024 zasáhlo obce napříč ČR, nejzávažněji pak na severní Moravě, ve vybraných zpravodajských a publicistických pořadech ČT1 a ČT24. Předmětem studie jsou příspěvky vztahující se k události odvysílané ve vybraných pořadech stanic ČT1 a ČT24, jmenovitě v relacích: *Události*, *Zprávy ve 12*, *Studio 6*, *Události*, *komentáře* a *Devadesátka* ČT24.¹

Vzhledem k objemu příspěvků věnovaných ve vysílání ČT této události byl výzkumný vzorek vybrán záměrným výběrem dle požadavků zadavatele. Analýze byly podrobeny příspěvky odvysílané v uvedených pořadech v období od 12. do 16. 9. 2024. **Analýza se soustředí na následující výzkumné otázky:**

- **VO1:** Jaká témata a dílčí události byly reprezentovány v kontextu události *povodně 2024*?
- **VO2:** Jací mluvčí dostávali ve vysílaných pořadech prostor k vyjádření?
- **VO3:** Docházelo ve vysílání vybraných pořadů k nevyvážené reprezentaci události *povodně 2024*?

Stanovený vzorek vybraného spektra pořadů obsahuje různé žánry: reportáže, živé vstupy do vysílání, předtočené rozhovory, živé vysílání kombinující vedené rozhovory a předtočené reportáže atd. Protože je vzorek analýzy stanoven jako záměrný, níže uvedené poznatky analýzy nelze zobecnit na celé vysílání zkoumané stanice ani na vysílání analyzovaného pořadu mimo stanovené období.

Zpravodajské formáty, především *Události* a *Zprávy ve 12*, se vyznačují snahou o objektivní a faktické sdělování informací. Usilují o stručnost, srozumitelnost a aktuálnost, s důrazem na rychlé a přesné informování o aktuálním dění. Využívají k tomu žánry, jako jsou reportáže, živé vstupy a rozhovory. Publicistické formáty, kam patří *Studio 6* a *Události*, *komentáře*, se od zpravodajství odlišují analytičtější přístupem a inkluzí subjektivních perspektiv. Nejde jen o pouhé sdělení informací, ale o jejich zasazení do kontextu, interpretaci a analýzu. Často zahrnují rozhovory s experty, komentátory a politiky, čímž otevírají prostor pro konfrontaci různých názorů a hlubší vhled do problematiky.

¹ Pozn.: Pořad *Devadesátka* ČT 24 týkající se povodní 2024 se ve sledovaném období nevysílal, proto o něm není dále hovořeno.

V krizových situacích, jako jsou právě živelní pohromy, se rozdíl mezi zpravodajskými a publicistickými formáty do jisté míry stírají. Publicistické formáty se v těchto momentech více zaměřují na rychlé a stručné informování o aktuálním dění, rozsahu škod a záchranných pracích, čímž se sblíží s těmi zpravodajskými. Analytické a diskuzní prvky publicistiky jsou v těchto situacích potlačeny, aby se urychlilo šíření klíčových informací.

Podle analýzy výstupů z monitorovací databáze Newton One (Newton Media, 2024) se konec léta se z pohledu meteorologické situace vyznačoval značnou nestabilitou a prudkými změnami teplot. Jen několik týdnů před příchodem povodní Česká republika čelila vlně extrémních veder, která si vyžádala řadu opatření a výstrah. Toto dynamické a nepředvídatelné počasí mohlo ovlivnit i mediální obraz povodní, a to jak z hlediska jejich prezentace, tak i z hlediska interpretace jejich příčin a souvislostí s klimatickými změnami. První mediální cyklus, který zmiňuje výstrahy se objevuje 10. 9. 2024 a vychází ze zprávy ČTK (ČTK, 2024). Média tak měla čas připravit se na krizové vysílání referující o povodních v první polovině září 2024.

Teoretické ukotvení analýzy

Stěžejní je samotná role médií ve společnosti, kdy média hrají klíčovou roli při informování veřejnosti a formování veřejného mínění. Tato role je při vysílání mimořádných událostí ještě podstatnější vzhledem k závažnosti situace a bezpečnosti obyvatel. V demokratických společnostech s pluralitním mediálním systémem, jakým je i ten český, zastávají média rozličné normativní role. V souvislosti s povodněmi v ČR v roce 2024 se ukázaly jako stěžejní role monitorovací, nápomocná, ale i spolupracující. Monitorovací role se projevila v intenzivním sběru, zpracování a šíření informací o aktuálním dění, rozsahu škod a záchranných pracích. Nápomocná role médií spočívala v podpoře aktivního občanství a solidarity, a to prostřednictvím informování o možnostech pomoci a zapojování se do záchranných akcí. Spolupracující role se projevila v úzké spolupráci s vládními a záchrannými složkami, s cílem efektivně koordinovat záchranné práce a informovat veřejnost. V krizových situacích se tak média stávají nezbytným zdrojem informací a důležitým článkem v řešení krize (Christians et al, 2009).

Weaver a Wilnat (2012) definovali tři role novináře: kriticky aktivní roli zaměřenou na analýzu a interpretaci událostí a kritický přístup k mocným, veřejnost mobilizující roli s cílem zapojit občany do debaty a podnítit jejich aktivní účast na řešení problémů, a roli šířitele zpráv s důrazem na rychlé a přesné informování. Tyto role se vzájemně doplňují a novináři je mohou zastávat v různé míře v závislosti na kontextu. Novináři kromě informační role mohou v

kritických situacích plnit rovněž roli koordinační, např. v rámci koordinace humanitární pomoci v zasažených oblastech, roli vzdělávací a prevenční např. referují o vhodném chování během povodní a preventivních opatřeních, roli monitorovací a kritickou např. při sledování vládních i nevládních organizací na povodně.

Odborná literatura z oblasti žurnalistiky a mediálních studií pokrývá i roli médií veřejné služby v nestandardních situacích. Ve vztahu k prezentování mimořádných událostí konkrétně zobrazování katastrof, neštěstí atp. vnímá několik aspektů. Jedná se především o čtyři kategorie a tím je práce novináře při katastrofách; práce se zasaženými občany; občané jako zdroje a spolupráce s institucemi (Pellegrini et al., 2021). Zpravodajství o katastrofách se děje v období před, během a bezprostředně po incidentu. Jeho hlavní úlohou je v těchto fázích varovat a informovat o aktuálním dění (Houston et al., 2012). Zprostředkováním včasných informací mohou média a novináři přispět k ochraně jednotlivců i celých komunit (Perreault et al., 2014). Scanlon (2007) zdůrazňuje zásadní roli médií v efektivním šíření varování. Zpravodajství o katastrofách zvyšuje „situační povědomí“ veřejnosti i odpovědných orgánů, což umožňuje adekvátně reagovat na situaci. Média také zprostředkovávají informace o katastrofách širší veřejnosti, která s nimi nemá přímou zkušenost (Houston et al., 2012).

Co se týče legislativních a regulativních dokumentů, důležitým dokumentem se vztahem k předmětu analýzy je *Kodex ČT* (Česká televize, 2003) a *Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání* („Předpis 231/2001 Sb.: Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů“, 2001). *Zákon o České televizi* („Předpis 483/1991 Sb.: Zákon o České televizi“, 1991) stanovuje spíše obecný rámec pro její fungování a plnění veřejné služby, nicméně detailní úprava specifických otázek, jako je například vyváženost a objektivita zpravodajství, je ponechána *Kodexu ČT*. Normy kromě standardního vysílání rovněž stanovují, jakým způsobem jsou prezentovány mimořádné události ve veřejnoprávním televizním vysílání.

Klíčové body zpravodajství jsou objektivita a vyváženost, rychlost a přesnost. U mimořádného vysílání je nutné se specificky zaměřit rovněž na emocionální dopad vysílání na recipienty a vzít v potaz regulační a etický aspekt. Etický aspekt zahrnuje ochranu soukromí postižených či obětí, zajištění přesnosti informací a zabránění šíření paniky. S tím souvisí i psychologický dopad na příjemce sdělení a zpravodajství by mělo být kromě informační role i respektující aspekt nevyvolávající zbytečnou paniku (Česká televize, 2003). Součástí jsou i technologické aspekty mimořádného vysílání, kdy jsou kvůli rychlému šíření informací používány kromě technologií i sociální média.

Metodika výzkumu

Popis výzkumného vzorku a metodologického postupu

Cílem výzkumu je zodpovědět následující výzkumné otázky:

- **VO1:** Jaká témata a dílčí události byly reprezentovány v kontextu události *povodně 2024*?
- **VO2:** Jací mluvčí dostávali ve vysílaných pořadech prostor k vyjádření?
- **VO3:** Docházelo ve vysílání vybraných pořadů k nevyvážené reprezentaci události *povodně 2024*?

Předmětem studie jsou příspěvky vztahující se k události odvysílané ve vybraných pořadech stanic ČT1 a ČT24, jmenovitě v relacích: *Události, Zprávy ve 12, Studio 6, Události, komentáře a Devadesátka ČT24*.² Do analýzy byly dle požadavků zadavatele zahrnuty příspěvky odvysílané v uvedených pořadech v období od 12. do 16. 9. 2024 (dále je toto rozmezí označováno jako sledované období). Je třeba konstatovat, že příspěvky odvysílané ve sledovaném období nemohou tvořit reprezentativní vzorek. Jde o vzorek výběrový vzorek, který nepokrývá celé období povodní 2024. Analýza tudíž nemůže poskytnout komplexní pohled na vysílání České televize o povodních 2024, a to ani v rámci vybraných pořadů. Po kontrole a zařazení všech relevantních příspěvků zahrnovala analýza 179 příspěvků.

Pokud hovoříme o konkrétním metodickém postupu, nejprve jsme dle požadavků zadavatele provedli kvantitativní analýzu, která tvoří základ úvodní kvantifikující části studie (viz *Kvantitativní obsahová analýza*). Konkrétně se jednalo o metodu kvantitativní obsahové analýzy (Krippendorff, 2018; Riffe et al., 2023), běžně používanou k analýze zpravodajství a publicistiky (Greguš, 2024; Trampota & Vojtěchovská, 2010). V této fázi došlo k manuálnímu kódování veškerých příspěvků v rámci dílů vybraných pořadů odvysílaných ve sledovaném období. Byť je tento přístup v mnohém limitující, jedná se o běžně využívaný přístup v oblasti mediálních studií a analýz, mezi jehož výhody patří mj. možnost systematického a účelového výběru vzorku (k čemuž bylo přistoupeno ze strany zadavatele), možnost zpracování poměrně velkého množství různorodého materiálu v relativně krátkém časovém úseku a minimalizace nutnosti jakékoliv přímé interakce, jež by mohla zkreslit či ovlivnit průběh výzkumu (De Graaf & van der Vossen, 2013; Krippendorff, 2018; Riffe et al., 2023). Data byla kódována čtyřmi kódéry se zkušenostmi v oblasti analýzy mediálních obsahů, přičemž probíhaly koordinační

² Pozn.: Pořad *Devadesátka ČT 24* týkající se povodní 2024 se ve sledovaném období nevysílal, proto o něm není dále hovořeno.

schůzky výzkumného týmu. Na základě dosažené shody lze též konstatovat, že kódování dosáhlo požadované úrovně reliability a validity. Díky zapojení více kodérů byla zajištěna intersubjektivita (Macnamara, 2018).

Data byla dále zpracována pomocí statistického programu SPSS, jenž je běžně užívaným softwarem pro analýzu sociálně vědních dat (Mareš et al., 2015; Mareš et al., 2019). Pro účely získání celkového pohledu na téma byla provedena základní frekvenční analýza zahrnující příspěvky ze všech pořadů (viz *Souhrnný kvantitativní přehled*). Dále jsme provedli také analýzu vybraných proměnných v rámci zpravodajských a publicistických pořadů (viz *Kvantitativní přehled dle jednotlivých pořadů – zpravodajství* a *Kvantitativní přehled dle jednotlivých pořadů – publicistika*).

Pro hlubší analýzu vybraných aspektů, které to dle požadavků zadavatele vyžadovaly, tedy obecné charakteristiky reprezentace přítomných ve všech úrovních obecnosti: od výstavby reprezentace události jako celku, přes typické prvky výstavby konkrétních příspěvků a dominantní charakteristiky užitých narácí, byla využita metoda kvalitativní obsahové analýzy (Altheide & Schneider, 2012; Braun & Clarke, 2022; Sedláková, 2014).

Kvalitativní obsahová analýza, dále interpretována s ohledem na role, které má médium, v tomto případě Česká televize, ve vztahu k veřejnosti plnit, umožňuje identifikovat opakující se vzorce v příspěvcích a zaměřuje se na konkrétní témata či problematické aspekty (Hijmans, 2009). Výzkum se blíže zaměřil mj. na skladbu vysílání jako takového, obecné požadavky na zpravodajství (též ve vztahu k plnění role média veřejné služby v nestandardních situacích), nebo segmenty lexikální povahy, konkrétně vyjadřování moderátorů, moderátorek, reportérů a reportérek. Interpretace kvalitativní obsahové analýzy je prezentována v rámci dílčích podkapitol *Obecné požadavky na zpravodajství*, *Role média veřejné služby v nestandardních situacích a katastrofách* a *Vztah analyzovaného vysílání k relevantním zákonným a jiným normám*.

Zkoumané proměnné

V rámci analýzy bylo dle požadavků zadavatele a obecných kritérií kladených na vysílání médií veřejné služby v tuzemsku (Osvaldová, 2020; Škop & Císařová, 2023; Trampota, 2006) sledovány následující faktory:

- Datum vysílání a délka příspěvku;
- Tematické zaměření příspěvku;
- Složení mluvčích;

- Přítomnost zmínek o vybraných aspektech události a dalších událostech odehrávajících se v daném období.

Jak již je popsáno výše, byl využit smíšený výzkum (Morse, 2009), kombinující kvalitativní a kvantitativní obsahovou analýzu. V souladu se sledovanými faktory byly definovány konkrétní proměnné a v případě kvantitativní fáze studie i hodnoty, kterých mohou případně nabývat tak, aby mohlo dojít k jejich okódování dle kódovací knihy a následné kvantifikaci (Greguš, 2024). Jejich výčet je součástí této podkapitoly.

Datum vysílání

Datum vysílání bylo kódováno ve formátu DD.MM.RRRR (den, měsíc, rok).

Stopáž

Stopáž byla kódována ve formátu MM.SS (minuty, sekundy). Jelikož žádný příspěvek nepřesáhl délkou 1 hodinu, nebylo zapotřebí využít vyšších jednotek. Vzhledem k rozdílnosti pořadů a malému účelovému vzorku nebyl na stopáž v interpretaci brán zvláštní zřetel.

Pořad

Další proměnnou, která sloužila jako deskriptivní v rámci vzorku, byl pořad, v rámci něžž byl příspěvek odvysílán. Jednalo se o *Události*, *Zprávy ve 12*, *Studio 6* nebo *Události, komentáře*.

Typ / žánr příspěvku

U typu / žánru příspěvku byly detekovány všechny typy / žánry, které se v daném příspěvku vyskytly. Jejich proporcionální rozložení ani časová návaznost nebyla brána v potaz u kvantitativní analýzy, bylo s ní posléze pracováno v analýze kvalitativní. V kvantitativní části bylo kódováno maximálně pět typů / žánrů v rámci jednoho příspěvku, což vycházelo z provedeného předvýzkumu (více typů / žánrů se v jednom příspěvku vyskytlo pouze sporadicky, pokud tomu tak bylo, bylo kódováno pět nejvýraznějších). Pracovalo se s následujícími typy / žánry: *reportáž*, *živý vstup*, *předtočený rozhovor*, *synchron*, *host ve studiu živě*, *čtená zpráva s pokrývacími obrázky*, *čtená zpráva bez pokrývacích obrázků*, *plazma*, *moderátorský úvod* / *živý vstup*, *reportážní záznam (gerojš)* a *jiné*.

Regionální příslušnost

V rámci příslušnosti zprávy k regionům bylo rozlišováno mezi jednotlivými kraji ČR. Pokud se jednalo o příspěvek z více krajů nebo se příspěvek týkal celé republiky, byl výskyt kódován

jako *více krajů / celá ČR*. Pokud se příspěvek vázal k jiné oblasti, např. zahraničí, byl kódován jako *jiné*.

Zastoupení mluvčích

Co se týče zastoupení mluvčích a jejich vyváženosti, analýza se zaměřila na *přítomnost a afiliace politických představitelů a představitelk*, vč. regionálních zástupců a zástupkyň. Dále bylo pozorováno, zda a jakým způsobem byly prezentovány *zasahující (záchranné) složky* (PČR, hasiči a záchranná služba).

Vzhledem k povaze katastrofy bylo rovněž zkoumáno, zda a jak byli ve vysílání přítomni *zasazení občané a občanky a svědci a svědkyně* povodní 2024. Vzhledem k opakujícímu se charakteru katastrofy (povodně nejsou na území ČR bohužel zcela ojedinělým jevem) bylo rovněž posuzováno, zda se ve vysílání objevovali *pamětníci a pamětnice předchozích povodní*.

Moderátoři a moderátorky, reportéři a reportérky

V rámci kvantitativního přehledu byl v první řadě vytvořen jmenný seznam všech zapojených *moderátorů a moderátorek i reportérů a reportérek* objevujících se v daných pořadech s tématem povodní 2024 ve sledovaném období. Následně byla jména kódována do maximálního počtu 3 u moderátorů a moderátorek i reportérů a reportérek v rámci jednoho příspěvku. Pokud (v případě reportérstva) v příspěvku vystupovalo více členů a členek týmu, byli jmenovitě kódováni ti, jejichž přítomnost byla nejvýraznější, popřípadě vystupovali dříve v příspěvku.

V rámci vyjadřování a celkového projevu moderátorů a moderátorek i reportérů a reportérek byla jejich řeč kvantitativně kategorizována následovně: *zcela neutrální, neutrální s prvky citového zabarvení a silně citově zabarvené*. V rámci kvalitativní části pak byl projev vystupujících analyzován podrobněji.

Další posuzované faktory

Mezi další posuzované faktory v rámci analýzy patřily mj. práce se zdroji, fakticita, obrazové pokrytí, nestandardní situace a celkové vyznění příspěvku. Doplnkové informace byly při kódování jednotlivých příspěvků zapisovány a následně vyhodnoceny v rámci kvalitativní analýzy.

Kvantitativní obsahová analýza

V této části analýzy jsou prezentovány výsledky kvantitativní obsahové analýzy. Podkapitola Souhrnný kvantitativní přehled zahrnuje kompletní přehled kódovaných proměnných, části věnované jednotlivým pořadům, resp. formátům, poté poskytnou informace o vybraných proměnných relevantní vzhledem k nižšímu počtu dílů vysílání (příspěvků) daných pořadů.

Souhrnný kvantitativní přehled

Účelem této podkapitoly je poskytnout souhrnný kvantitativní přehled o vysílání České televize ve sledovaných pořadech v zadaném období. Bylo postupováno dle zadávací dokumentace tak, aby byly zmapovány prvky vysílání, jež byly následně podrobené kvalitativnímu zkoumání.

Kvantitativní analýza se soustředila zejména (ale nikoliv výlučně) na datum vysílání, tematické zaměření příspěvků, délka příspěvků (stopáž), složení mluvčích a přítomnost zmínek o vybraných aspektech události a dalších událostech odehrávajících se v daném období.

Tabulka 1: Datum vysílání jednotlivých příspěvků v rámci vybraných pořadů

Datum	Počet příspěvků	Procentuální podíl
12.09.2024	17	9,5
13.09.2024	34	19
14.09.2024	41	22,9
15.09.2024	34	19
16.09.2024	53	29,6
Celkem	179	100

Nejvíce příspěvků v rámci sledovaných pořadů bylo odvysíláno 16. 9. 2024, tedy poslední den sledovaného období. Šlo o 53 příspěvků (téměř 30 % celkového množství). Nejméně (17 vstupů) naopak 12. 9. 2024, tedy v prvním dnu sledovaného období (viz *Tabulka 1*). To koresponduje i s průběhem povodní a souvisejícími událostmi pokrývanými Českou televizí.

Jelikož se časové rozmezí (stopáž) značně lišilo dle délky příspěvku a formátu pořadu, nebylo s ním v analýze blíže pracováno. Nejdelší příspěvek byl odvysílán v rámci *Událostí, komentářů* 16. 9. 2024 (32 minut 53 sekund), nejkratší příspěvky byly součástí zpravodajství, tedy *Událostí* a *Zpráv ve 12*, přičemž se jednalo o čtené zprávy s pokrývacími obrázky. Nejkratší příspěvek měl stopáž 13 sekund (*Události*, 13. 9. 2024).

Tabulka 2: Rozložení příspěvků dle vybraných pořadů

Pořad	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Události	81	45,3
Studio 6	68	38
Zprávy ve 12	17	9,5
Události, komentáře	13	7,3
Celkem	179	100

Tabulka 2 ukazuje, že nejvíce příspěvků v rámci sledovaných pořadů bylo odvysíláno v rámci Událostí (81). O něco méně příspěvků (63) pojmovalo Studio 6. Méně než 10 % příspěvků z celku bylo odvysíláno v každém z pořadů Zprávy ve 12 (17 příspěvků) a Události, komentáře (13 příspěvků). Toto rozložení ovlivňuje také charakter a frekvence vysílání, a též stopáž pořadů a jejich relací. Proto je součástí analytické zprávy rovněž podrobnější přehled, kde je rozlišováno mezi zpravodajskými pořady a pořady publicistického charakteru.

Tabulka 3: Témata zastoupená v příspěvcích – podrobný přehled

Zastoupená témata	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	45	25,1
Situace v zasažených oblastech	21	11,7
Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech	8	4,5
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření	6	3,4
Protipovodňová opatření	6	3,4
Následky povodní	6	3,4
Silný déšť, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	5	2,8
Výstrahy a oznámení	5	2,8
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Předchozí povodně	4	2,2
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech	4	2,2
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Výstrahy a oznámení	4	2,2
Silný déšť	3	1,7
Silný déšť, Výstrahy a oznámení	3	1,7
Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech, Situace v zahraničí	3	1,7
Předchozí povodně	3	1,7
Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení, Následky povodní	3	1,7
Situace v zasažených oblastech, Následky povodní, Situace v zahraničí	3	1,7
Situace v zahraničí	3	1,7
Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech	2	1,1
Příprava na povodně	2	1,1

Zastoupená témata	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Příprava na povodně, Silný déšť	2	1,1
Příprava na povodně, Silný déšť, Protipovodňová opatření, Výstrahy a oznámení, Jiné	2	1,1
Silný déšť, Situace v zasažených oblastech	2	1,1
Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	2	1,1
Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	2	1,1
Jiné	2	1,1
Příprava na povodně, Silný déšť, Situace v zasažených oblastech	1	0,6
Silný déšť, Protipovodňová opatření	1	0,6
Příprava na povodně, Silný déšť, Protipovodňová opatření, Výstrahy a oznámení	1	0,6
Příprava na povodně, Silný déšť, Protipovodňová opatření	1	0,6
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech	1	0,6
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Předchozí povodně, Výstrahy a oznámení,	1	0,6
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech	1	0,6
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy	1	0,6
Příprava na povodně, Předchozí povodně	1	0,6
Příprava na povodně, Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	1	0,6
Příprava na povodně, Situace v zasažených oblastech, Situace v zahraničí	1	0,6
Příprava na povodně, Výstrahy a oznámení	1	0,6
Silný déšť, Protipovodňová opatření	1	0,6
Silný déšť, Protipovodňová opatření, Předchozí povodně	1	0,6
Silný déšť, Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech	1	0,6
Silný déšť, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	1	0,6
Silný déšť, Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	1	0,6
Silný déšť, Následky povodní	1	0,6
Silný déšť, Jiné	1	0,6
Protipovodňová opatření, Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech	1	0,6
Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	1	0,6
Protipovodňová opatření, Výstrahy a oznámení	1	0,6
Protipovodňová opatření, Následky povodní	1	0,6
Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	1	0,6
Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	1	0,6

Zastoupená témata	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Situace v zasažených oblastech, Situace v zahraničí	1	0,6
Následky povodní, Situace v zahraničí	1	0,6
Následky povodní, Jiné	1	0,6
Celkem	179	100

Hlavní témata byl popis situace v zasažených místech a následky povodní (společně zastoupeno v 45 relacích, viz *Tabulka 3*). Výskyt témat ale logicky kopíroval vývoj povodní jako takových. V prvním analyzovaném dni 12. 9. bylo varování před povodněmi, které se mělo naplnit až v následujících dnech, většina příspěvků se týkala příprav na povodně, protipovodňových opatření a předchozích povodní v minulosti silně zasažených oblastech. Analyzované období 12. až 16. 9. tak lze rozdělit na hlavní fáze, kdy 12. a 13. byla sdělení zaměřená především na přípravy proti povodním, jednotlivá varování, a aktualizace předpovědi počasí. Od 14. 9. povodně zasahovaly jednotlivé oblasti, nejčastější tedy byla sdělení o aktuálních situacích, od 15. 9. 2024 se také objevovaly příspěvky o následcích povodní, které v poslední analyzovaný den již převládaly.

Jednotky případů také popisovaly povodně v zahraničí, ve stejné době se totiž potýkalo s velkou vodou několik dalších evropských zemí (např. Bulharsko, Rakousko, později Polsko). V průběhu dní se také průběžně objevovaly aktuální předpovědi počasí, ukázky silného deště a výstrahy a oznámení jak od meteorologů, tak od autorit.

Tabulka 4: Typy / žánry zastoupené v příspěvcích – podrobný přehled

Zastoupené typy / žánry	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Živý vstup	34	19,0
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	16	8,9
Reportáž	16	8,9
Host ve studiu živě	11	6,1
Reportáž, Moderátorský úvod / Živý vstup	10	5,6
Reportáž, Živý vstup	8	4,5
Živý vstup, Host ve studiu, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Plazma, Reportážní záznam (gerojš)	7	3,9
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Plazma, Reportážní záznam (gerojš)	6	3,4
Plazma	5	2,8
Reportáž, Živý vstup, Moderátorský úvod / živý vstup	4	2,2
Reportáž, Živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	4	2,2
Synchron	4	2,2
Živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	4	2,2

Zastoupené typy / žánry	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Předtočený rozhovor	3	1,7
Předtočený rozhovor, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Reportážní záznam (gerojš)	3	1,7
Reportáž, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	3	1,7
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	3	1,7
Čtená zpráva bez pokrývacích obrázků	2	1,1
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Reportážní záznam (gerojš)	2	1,1
Host ve studiu živě, Plazma	2	1,1
Moderátorský úvod / živý vstup	2	1,1
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	2	1,1
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	2	1,1
Živý vstup, Moderátorský úvod / živý vstup	2	1,1
Živý vstup, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	2	1,1
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Plazma	2	1,1
Plazma, Moderátorský úvod / živý vstup	2	1,1
Předtočený rozhovor, Moderátorský úvod / živý vstup	2	1,1
Předtočený rozhovor, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	2	1,1
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Moderátorský úvod / živý vstup	1	0,6
Host ve studiu živě, Reportážní záznam (gerojš)	1	0,6
Reportáž, Předtočený rozhovor, Reportážní záznam (gerojš)	1	0,6
Reportáž, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	1	0,6
Reportáž, Reportážní záznam (gerojš)	1	0,6
Reportáž, Živý vstup, Host ve studiu živě	1	0,6
Reportáž, Živý vstup, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	1	0,6
Reportážní záznam (gerojš)	1	0,6
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Moderátorský úvod / živý vstup	1	0,6
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Reportážní záznam (gerojš)	1	0,6
Živý vstup, Host ve studiu živě	1	0,6
Živý vstup, Předtočený rozhovor, Synchron, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	1	0,6
Živý vstup, Synchron, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	1	0,6
Jiné	1	0,6
Celkem	179	100

Nejčastějším formátem byl živý vstup (viz *Tabulka 4*). Ten je především u mimořádných událostí oblíbenou, ale také logickou zpravodajskou formou. Umožňuje okamžitý přenos

informací příjemci zpravodajského sdělení. Rychlost informování je totiž u přírodních pohrom obzvláště důležitá (více o důležitosti a dodržení potřeb informování o katastrofách v podkapitole níže). Častým formátem byla také čtená zpráva, ta většinou měla pokrývací obrázky a poskytovala aktuální souhrn nejvíce zasažených míst v česku, aktualizaci výstrah i předpovědi počasí. Čtená zpráva s aktualitami se pak projevovала mnohdy i několikrát v jedné relaci, aby byly divákům poskytnuty aktuální souhrnné situace; důležité je zde vymezení souhrnné situace – živý vstup umožňuje okamžitý přenos informací ale pouze z konkrétního místa, čtené zprávy je tedy souhrnně doplňovaly, aby měl divák celistvý obraz o povodňové situaci.

Reportáže byly také velmi častým prvkem v povodňovém zpravodajství. Ty buď stály samostatně, nebo rozvíjely živý vstup. Jak bylo uvedeno u tematických zastoupení zpravodajských formátů, i témata reportáží kopírovala průběh povodní. V prvních dnech se většina analyzovaných reportáží alespoň částečně zabývala předchozími povodněmi, k tomu využívala archivní záběry i výpovědi pamětníků. Pamětníci ale sloužili také jako potenciální zasažení nadcházejících (a poté probíhajících) povodní. Témata reportáží byla většinou zaměřená na jednotlivé kraje, některé ale byly také souhrnné pro celou Českou republiku. V několika případech se reportáže týkaly specifických oblastí: Situace na přehradách, energetická situace, nebo evakuace nemocnice.

Od momentu, kdy povodně udeřily, začínal každý zpravodajský pořad kompilátem reportážních záběrů na tekoucí/valící se vodu, synchrony zástupců státu či samospráv, výpovědí zasažených občanů či zasahujících složek. Tento formát měl rychlé střihové tempo a ukazoval situaci napříč zasaženými oblastmi v Česku. Jednotliví řečníci kvůli rychlému střihu někdy neměli jmenovky, nebylo tedy jasné, o koho se jedná.

Významným formátem bylo také využití moderátorů v terénu. Ti z nejzasaženějších oblastí kombinovali reportérskou a moderátorskou práci. Mimo reportování o aktuální situaci z místa výjezdu tak také moderovali a uváděli další vstupy či reportáže. Tímto tedy v určitých pasážích zpravodajských pořadů suplovali práci moderátorů ve studiu. Dále byly také rozhovory s respondenty, ty mohly být buď předtočené či živě; místně se rozhovory dělily buď na rozhovory ve studiu, či v terénu. Respondentům a objektivitě novinářů při rozhovorech se budou věnovat nadcházející kapitoly.

Téměř v každém pořadu se pak objevila plazma, u které někdo z meteorologů a meteoroložek detailně představil situaci v jednotlivých oblastech a další předpověď. Méně častými formáty pak byly synchrony relevantních řečníků, nejčastěji se jednalo o zástupce vlády, kteří z pozice institucionálních autorit informovali/varovali občany. V několika případech

se jedná také o citace ze sociálních sítí. V jednotkách případů pak byly reportážní záznamy valící se vody.

Co se týče obrazového pokrytí, důležitou a výraznou součástí pokrytí byly živé záběry z míst, nebo vlastní – tehdy aktuální, ale již sestříhané – pokrývací záběry od České televize. Dále především v prvních dnech analyzovaného období lze ve vysílání často vidět archivní záběry z předchozích povodní, v pozdějších dnech zase záběry od diváků, hasičského záchranného sboru, obcí a ze sociálních sítí. Záběry archivní či od jiných zdrojů bývají označené. Jiné obrazové zdroje pracují s grafikami z hydrometeorologického ústavu, či s citacemi ze sociálních sítí.

Obsahově se pak jednalo o záběry na vodu, zprvu zásadně dominovaly rozbouřené toky, které se postupně vylévaly z koryt, 14. a 15. 9. se pak jednalo o záběry vody pronikající do ulic i domů. Závěrečné dva dny převládají záběry na následky povodní. Dále byla často zobrazována práce záchranných složek, ve většině hasičských sborů. Ty nejprve pomáhali s přípravami na povodně, následně evakuovali (i s pomocí člunů a helikoptér), dále pomáhali s následky povodní.

Živé vstupy reportérů byly nejdříve u rozbouřených toků, postupně se přesouvaly do zaplavených oblastí. Živé vstupy byly relativně statické, kdy kromě vody či občasných respondentů nemohli diváci vidět více. To je v souladu s principem novinářské práce v mimořádných situacích, účelem je nepřekážet a nezasahovat do záchranných prací. V příspěvcích se reportérům podařilo dostat do situací, kdy jeli v hasičském autě a pomocným i záchranným pracím přihlíželi. Příkladem může být reportáž Zaplavené Hanušovice z 15. 9. (*Události*), kde reportér Martin Laštůvka pomáhal s hasiči evakuovat obec. Své vstupy ale natáčel na telefon. Na televizní kameru již byla natočena souhrnná reportáž Evakuace ostravského přívozu (16. 9., *Události*), či Ničivé povodně v Bohumíně (16. 9., *Události*), kde se reportérovi Markovi Slavíkovi podařilo natáčet i v jedoucím hasičském voze. Vyšší organizační náročnost podobných záběrů to ale umožnila pouze u postprodukčních formátů.

Reportáže ve sledovaném období se nejčastěji (v 93 případech) věnovaly situaci ve více krajích nebo celé republice, přičemž reportéři a reportéři na místě informovali o stavu povodní (viz *Tabulka 5*). Dále byl významněji zastoupen kraj Moravskoslezský (26 příspěvků, 14,5 %), kde bylo informováno mj. o aktuální povodňové situaci nebo o záchranných akcích.

Tabulka 5: Rozložení příspěvků dle pokrytých regionů

Region	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Více krajů / Celá ČR	93	53,4
Moravskoslezský kraj	26	14,5
Jihočeský kraj	14	7,8
Jihomoravský kraj	11	6,1
Jiné	8	4,6
Olomoucký kraj	6	3,4
Hlavní město Praha	6	3,4
Pardubický kraj	4	2,2
Středočeský kraj	3	1,7
Královéhradecký kraj	3	1,7
Kraj Vysočina	2	1,1
Liberecký kraj	2	1,1
Zlínský kraj	1	0,6
Celkem	179	100

Zástupci obce vystoupili v 43 analyzovaných příspěvcích (viz *Tabulka 6*). Byli jimi mnohdy politici, tedy starostové a místostarostové obcí. V pořadech se ale objevili i nepolitici zástupci, např. úředníci, kteří měli na starosti výstavbu protipovodňových opatření či byli v krizových štábech samospráv.

Tabulka 6: Zastoupení politických představitelů v rámci vybraných pořadů

Představitelé	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Zástupce obce	43	24
Zástupce vlády	8	4,5
Zástupce vlády, Zástupce obce	6	3,4
Zástupce kraje	6	3,4
Zástupce vlády, Zástupce kraje	3	1,7
Zástupce vlády, Zástupce kraje, Zástupce obce	3	1,7
Zástupce kraje, Zástupce obce	3	1,7
Zástupce vlády, Zástupce opozice	1	0,6
Zástupce vlády, Zástupce opozice, Jiné	1	0,6
Zástupce obce, Zástupce vlády, Jiné	1	0,6
Jiné	6	3,4
Nepřítomno	98	54,7
Celkem	179	100

Druhou nejpočetněji zastoupenou skupinou byli zástupci vlády, ti v tomto případě také hovořili z pozice zástupců státu a koordinátorů pomoci, povodňových opatření, vyhlášení stavu

nebezpečí apod. Nejčastěji se v příspěvcích objevovali ministři relevantních resortů: ministerstvo vnitra, zemědělství, životního prostředí, dále pak předseda vlády. Zástupci opozice se v analyzovaném datasetu objevili pouze dvakrát, v obou případech se jednalo o vystoupení reagující na následky povodní a vládní návrh pomoci zasaženým lidem a oblastem. V téměř 55 % analyzovaných obsahů se žádný politický mluvčí neobjevil. Hovořili zde též zástupci krajů; podobně jako u obcí se jednalo o politiky, především hejtmany, ale i jiné relevantní zástupce (viz *Tabulka 6*).

Tabulka 7: Zastoupení příslušníků záchranných složek v rámci vybraných pořadů

Záchranné složky	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Pouze hasiči	37	20,7
Pouze policie	3	1,7
Policie, hasiči i záchranná služba	2	1,1
Jiné	10	5,6
Nepřítomno	127	70,9
Celkem	179	100

Ze záchranných složek se v analyzovaném souboru objevoval především Hasičský záchranný sbor a jeho zástupci (viz *Tabulka 7*). Mluvčí nebo řečníci z řad hasičů pak byli v 37 příspěvcích. Obrazově se hasiči vyskytovali ještě častěji. Záchranná služba měla řečníka ve dvou příspěvcích a policisté v pěti z celkového počtu. Hasiči se nejčastěji objevovali, protože pomoc při přírodních živlech spadá především do jejich gesce, a to v i případech záchrany života. Zástupci zmíněných složek se současně objevili ve vysílání ve Studiu 6, kde v rámci diskuse měli více prostoru vysvětlit práci jednotlivých složek u mimořádné události.

Tabulka 8: Zastoupení zasažených občanů a občanek v rámci vybraných pořadů

Zastoupení	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Více občanů / občanek	29	16,2
Jeden občan / občanka	10	5,6
Jiné	1	0,6
Nepřítomno	139	77,7
Celkem	179	100

V 29 příspěvcích bylo zastoupeno více občanů a občanek zasažených povodněmi, v dalších 10 vystoupilo po jednom občanovi či občance (viz *Tabulka 8*). V jednom případě šlo o výpověď ředitele a staniční sestry evakuované nemocnice. Vzhledem k tomu, že se jednalo o jakousi autoritu a ne přímo o zasažené občany, byl výskyt kategorizován jako jiné. Více než tři čtvrtiny analyzovaných příspěvků (139) výpovědi zasažených občanů a občanek neobsahovaly.

Tabulka 9: Zastoupení svědků a svědkyň v rámci vybraných pořadů

Zastoupení	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Více svědků / svědkyň	6	3,4
Jeden svědek / svědkyně	2	1,1
Nepřítomno	171	95,5
Celkem	179	100

Taktéž zastoupení svědků a svědkyň povodní bylo v analyzovaných pořadech poměrně nízké. Objevili se v 8 příspěvcích; v 6 šlo o více svědků či svědkyň, ve 2 příspěvcích vystoupil 1 svědek nebo svědkyně (viz *Tabulka 9*).

Tabulka 10: Zastoupení pamětníků a pamětnic v rámci vybraných pořadů

Zastoupení	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Více pamětníků / pamětnic	5	2,8
Jeden pamětník / pamětnice	4	2,2
Nepřítomno	170	95
Celkem	174	100

Vystoupení pamětníků předchozích povodní (jedná se o povodně proběhlé v roce 1997 nebo v roce 2002 byla v analyzovaném období ve sledovaných pořadech zastoupeno minimálně. Pamětníci či pamětnice se objevili v 9 relacích (viz *Tabulka 10*).

Tabulka 11: Zastoupení moderátorů a moderátorek v rámci vybraných pořadů

Jméno a příjmení	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Pavel Navrátil	64	35,8
Marcela Augustová	26	14,5
Michal Kubal	25	14,0
Jakub Pasner	23	12,8
Josef Kvasnička	20	11,2
Václav Vohlídal	20	11,2
Ondřej Pražák	19	10,6
Martin Řezníček	12	6,7
Roman Fojta	12	6,7
Jana Peroutková	9	5,0
Tereza Řezníčková	9	5,0
Kateřina Trnková	8	4,5
Zuzana Smiešková	6	3,4
Jiří Václavek	5	2,8
Alena Zárybnická	3	1,7
Adriana Zifčáková	1	0,6
Andrea Grubnerová	1	0,6

Jméno a příjmení	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Barbora Kroužková	1	0,6
Kateřina Golasovská	1	0,6

Moderátorsky se tématu povodní ve sledovaných pořadech věnoval nejintenzivněji Pavel Navrátil, jenž uváděl celkem 64 příspěvků v rámci daného období (viz *Tabulka 11*). Mezi další moderátory a moderátorkami, kteří se tématem zabývali, patří mj. Marcela Augustová (moderovala 26 příspěvků), Michal Kubal (25 příspěvků), či Jakub Pasner (23 příspěvků). Alespoň jednou se z moderátorské pozice tématu věnovalo nejméně 19 moderátorů či moderátorek České televize.³

Tabulka 12: Způsob vyjadřování moderátorů a moderátorek v analyzovaných pořadech

Způsob vyjádřování	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Zcela neutrální	156	87,2
Neutrální s prvky citového zabarvení	22	12,3
Nepřítomno	1	0,6
Celkem	179	100

Moderátoři a moderátorky České televize se povětšinou vyjadřovali neutrálně. Ve 22 příspěvcích lze vysledovat prvky citového zabarvení, ovšem celkové vyznění promluvy je rovněž neutrální (viz *Tabulka 12*).

Tabulka 13: Zastoupení reportérů a reportérek v rámci vybraných pořadů

Jméno a příjmení	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Barbora Ďulová	11	6,1
Jakub Bartoš	10	5,6
Šimon Švub	9	5,0
Josef Kvasnička	7	3,9
Andreas Papadopoulos	6	3,4
Martin Laštůvka	6	3,4
Martin Štěpánek	5	2,8
Monika Bezuchová	5	2,8
Pavla Šamaj	5	2,8
Jana Fabiánová	4	2,2
Martin Donát	4	2,2
Richard Samko	4	2,2

³ Pozn: V rámci kvantitativní analýzy byli moderátoři a moderátorky ČT v rámci analyzovaných příspěvků kódováni do maximálního počtu 3 v jednom příspěvku. Způsob vyjadřování byl kódován za tým vystupující v jednotlivých příspěvcích jako za celek.

Jméno a příjmení	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Alena Zárybnická	3	1,7
Barbora Randýsková	3	1,7
Gabriela Jurzykowská	3	1,7
Jan Šilhan	3	1,7
Jiří Vízner	3	1,7
Lea Surovcová	3	1,7
Marek Slavík	3	1,7
Pavla Daňková	3	1,7
Vladimír Piskala	3	1,7
Vlastimil Weiner	3	1,7
Andrea Grubnerová	2	1,1
Blanka Poulová	2	1,1
Daniela Šišková	2	1,1
Denisa Čížková	2	1,1
Jana Šrámková	2	1,1
Jiří Šíma	2	1,1
Kateřina Geryková	2	1,1
Markéta Malečková	2	1,1
Michaela Rambousková	2	1,1
Milada Křížová	2	1,1
Monika Krejsová	2	1,1
Nikol Coufalová	2	1,1
Pavel Schrötter	2	1,1
Petr Vodseďálek	2	1,1
Tereza Šedivá	2	1,1
Věra Hofmanová	2	1,1
Veronika Tupá	2	1,1
Zuzana Petřů	2	1,1
Aleš Hazuka	1	0,6
Anna Hovorková	1	0,6
Antonín Brušík	1	0,6
Barbora Kroužková	1	0,6
David Radimerský	1	0,6
Iveta Dvořáková	1	0,6
Jakub Kubín	1	0,6
Jakub Musil	1	0,6
Jana Peroutková	1	0,6
Jana Poulová	1	0,6
Kateřina Lunerová	1	0,6
Kateřina Švédová	1	0,6
Klára Burešová	1	0,6

Jméno a příjmení	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Kristýna Jelínková	1	0,6
Kristýna Posekaná	1	0,6
Luboš Dostál	1	0,6
Markéta Prauzková	1	0,6
Martin Řezníček	1	0,6
Martin Schneider	1	0,6
Milan Brunclík	1	0,6
Ondřej Pražák	1	0,6
Pavel Havran	1	0,6
Pavel Šafr	1	0,6
Pavel Šimek	1	0,6
Pavla Kubálková	1	0,6
Petr Vašek	1	0,6
Romana Lehmannová	1	0,6
Šimon Kuba	1	0,6
Tomáš Foltán	1	0,6
Tomáš Sýkora	1	0,6
Vítězslav Komenda	1	0,6

Vzhledem k charakteru a rozměru událostí využila Česká televize široký tým reportérů a reportérek⁴ informujících o situaci z různých koutů České republiky i zahraničí (viz *Tabulka 13*). V největším počtu příspěvků se objevili Barbora Ďulová (Ostravsko, 11 příspěvků), Jakub Bartoš (Jihočeský kraj, 10) a Šimon Švub (Jihomoravský kraj, 9). Alespoň jednou bylo v analyzovaném vysílání využito nejméně 71 reportérů či reportérek, přičemž je možné si všimnout, že vybraní moderátoři a moderátorky v některých případech plnili reportérskou roli, stejně tak naopak.

Tabulka 14: Způsob vyjadřování reportérů a reportérek v analyzovaných pořadech

Způsob vyjadřování	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Zcela neutrální	108	60,3
Neutrální s prvky citového zabarvení	16	8,9
Silně citově zabarvené	1	0,6
Nepřítomno	54	30,2
Celkem	179	100

⁴ Pozn: V rámci kvantitativní analýzy byli reportéři a reportérky ČT v rámci analyzovaných příspěvků kódováni do maximálního počtu 3 v jednom příspěvku. Způsob vyjadřování byl kódován za tým vystupující v jednotlivých příspěvcích jako za celek.

Tabulka 14 potvrzuje, že reportéři a reportérky byli zastoupeni ve většině analyzovaných příspěvcích, tedy v 125 z celkových 179 (téměř 70 %). Také reportéři a reportérky České televize se povětšinou vyjadřovali neutrálně. V 17 příspěvcích lze vysledovat prvky citového zabarvení, přičemž v jednom případě šlo o silné citové zabarvení. Jana Peroutková v roli reportérka uvedla živý vstup Velká voda na jihu Čech (Události, 14. 9. 2024) slovy: *“Lidem v této oblasti už skutečně moc času nezbývá. Přípravují se na to nejhorší, a to je povodňová vlna, která přijde zřejmě dnes v noci.”*

Kvantitativní přehled dle jednotlivých pořadů – zpravodajství

Do zpravodajských pořadů lze z vybraných pořadů zařadit *Události* a *Zprávy ve 12*. *Události* České televize jsou hlavní zpravodajskou relací veřejnoprávního média. Pořad je současně vysílán na stanici ČT1 a ČT24, kde je také tlumočen do znakové řeči. Pořad každý den začíná v 19:00, v pracovní dny pak trvá 55 minut, o víkendu 50-51 minut (ceskatelevize.cz). Pořad je stejně jako zbytek zpravodajského vysílání ČT k dispozici na webu v rámci iVysílání.cz. Na pořad jsou na základě *Zákona o České televizi* a *Kodexu ČT* kladeny různé požadavky. Jedná se třeba nejen o plnění funkce informativní, ale také edukační funkci (Jakubowicz, 2007). Formáty kombinují živé vstupy, reportáže, či rozhovory s odborníky a jinými relevantními aktéry.

Pořad *Zprávy ve 12* spadají pod kontinuální zpravodajství ČT, což je servis, který informuje na ČT24 v průběhu celého dne. Na rozdíl od zbytku kontinuálního zpravodajství jsou *Zprávy ve 12* vysílány i na stanici ČT1. Relace začíná ve 12:00 a přes týden trvá 21 minut. V sobotu jsou *zprávy ve 12* až 31minutové, vysílány jsou ale pouze na ČT24. V neděli je od 12:00 vysílán diskusní pořad *Otázky Václava Moravce*. Na *Zprávy ve 12* jsou stejně jako na *Události* kladeny požadavky zpravodajské i specifické pro veřejnoprávní média.

Události

Tabulka 15: Datum vysílání jednotlivých příspěvků v rámci pořadu Události

Datum	Počet příspěvků	Procentuální podíl
12.09.2024	2	2,5
13.09.2024	3	3,7
14.09.2024	23	28,4
15.09.2024	26	32,1
16.09.2024	27	33,3
Celkem	81	100

Stejně jako u celého vzorku, i v rámci *Událostí* byla povodním věnována větší pozornost co do počtu zahrnutých příspěvků k tématu v druhé polovině sledovaného období, kdy situace gradovala (viz *Tabulka 15*). Nejvíce příspěvků bylo zařazeno do vysílání 16. 9. 2024 (27).

Tabulka 16: Témata zastoupená v Událostech – podrobný přehled

Zastoupená témata	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	25	30,8
Situace v zasažených oblastech	12	14,8
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Předchozí povodně	5	6,1
Silný déšť, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	5	6,1
Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení, Následky povodní	3	3,7
Následky povodní	2	2,5
Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech	2	2,4
Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	2	2,4
Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech	2	2,5
Silný déšť, Situace v zasažených oblastech	2	2,4
Situace v zahraničí	2	2,5
Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	2	2,5
Výstrahy a oznámení	2	2,5
Protipovodňová opatření	1	1,2
Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	1	1,2
Protipovodňová opatření, Následky povodní	1	1,2
Protipovodňová opatření, Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech	1	1,2
Předchozí povodně	1	1,2
Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	1	1,2
Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	1	1,2
Příprava na povodně, Předchozí povodně	1	1,2
Příprava na povodně, Silný déšť, Situace v zasažených oblastech	1	1,2
Příprava na povodně, Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	1	1,2
Silný déšť, Jiné	1	1,2
Silný déšť, Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech	1	1,2
Silný déšť, Výstrahy a oznámení	1	1,2
Situace v zasažených oblastech, Následky povodní, Situace v zahraničí	1	1,2
Jiné	1	1,2
Celkem	81	100

Tabulka 17: Typy / žánry zastoupené v Událostech – podrobný přehled

Zastoupené typy / žánry	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Reportáž	14	17,3
Reportáž, Moderátorský úvod / živý vstup	10	12,3
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	9	11,1
Reportáž, Živý vstup	8	9,8
Živý vstup	5	6,2
Reportáž, Živý vstup, Moderátorský úvod / živý vstup	4	4,9
Reportáž, Živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	4	4,9
Plazma	3	3,7
Reportáž, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	3	3,7
Živý vstup, Moderátorský úvod / živý vstup	2	2,5
Živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	2	2,5
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,2
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Plazma	1	1,2
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,2
Moderátorský úvod / živý vstup	1	1,2
Plazma, Moderátorský úvod / živý vstup	1	1,2
Předtočený rozhovor, Moderátorský úvod / živý vstup	1	1,2
Předtočený rozhovor, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,2
Reportáž, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	1	1,2
Reportáž, Předtočený rozhovor, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,2
Reportáž, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,2
Reportáž, Živý vstup, Host ve studiu živě	1	1,2
Reportáž, Živý vstup, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,2
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	1	1,2
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Moderátorský úvod / živý vstup	1	1,2
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,2
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,2
Živý vstup, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,2
Celkem	81	100

Jak je patrné z *Tabulky 16*, ve zpravodajství *Událostí* byla výrazným tématem situace v zasažených oblastech, ať už samostatně (ve 12 příspěvcích), tak např. v kombinaci s reportováním o následcích povodní (25). Další témata se objevovala ve vysílání v souladu s průběhem a eskalací situace.

Formátově byly *Události* ve sledovaném období rozmanité, dá se však konstatovat, že v celkovém srovnání dominovaly reportáže, moderátorské úvody kombinované se živými vstupy a živé vstupy jako takové. Využívány byly též reportážní záznamy, čtené zprávy či plazma (viz *Tabulka 17*).

Tabulka 18: Rozložení příspěvků v Událostech dle pokrytých regionů

Region	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Moravskoslezský kraj	26	32,1
Více krajů / Celá ČR	22	27,1
Jihočeský kraj	7	8,6
Olomoucký kraj	5	6,2
Jihomoravský kraj	4	4,9
Pardubický kraj	4	4,9
Hlavní město Praha	3	3,7
Královéhradecký kraj	3	3,7
Jiné	3	3,7
Středočeský kraj	2	2,5
Zlínský kraj	1	1,2
Liberecký kraj	1	1,2
Total	81	100

Pravděpodobně vzhledem ke krizové situaci v Moravskoslezském kraji bylo nejvíce příspěvků (26) v *Událostech* věnováno právě jemu. Více než čtvrtina analyzovaných příspěvků (22) pokrývala více krajů nebo celou republiku. Ve sledovaném období nebyl v *Událostech* samostatně zastoupen kraj Vysočina (viz *Tabulka 18*).

Tabulka 19: Způsob vyjadřování moderátorů a moderátorek Událostí

Způsob vyjadřování	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Zcela neutrální	64	79
Neutrální s prvky citového zabarvení	17	21
Celkem	81	100

Jak moderátoři a moderátorky, tak reportéři a reportérky se v *Událostech* drželi neutrálního způsobu vyjádření (viz *Tabulka 19* a *Tabulka 20*). Pokud bylo indikováno citové zabarvení, šlo až na jednu výjimku u moderátorky Jany Peroutkové (v daném momentě v roli reportérky; Velká voda na jihu Čech, 14. 9. 2024, *Události*) o mírné citové zabarvení. Reportérský vstup byl součástí dvou třetin (54) analyzovaných pasáží *Událostí* týkajících se povodní.

Tabulka 20: Způsob vyjadřování reportérů a reportérek v Událostech

Způsob vyjadřování	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Zcela neutrální	54	66,7
Neutrální s prvky citového zabarvení	15	18,5
Silně citově zabarvené	1	1,2
Nepřítomno	11	13,6
Celkem	81	100

Zprávy ve 12

Tabulka 21: Datum vysílání jednotlivých příspěvků v rámci pořadu Zprávy ve 12

Datum	Počet příspěvků	Procentuální podíl
13.09.2024	5	29,4
16.09.2024	12	70,6
Celkem	17	100

Zprávy ve 12 obsahovaly příspěvky o povodních 13. 9. a 16. 9. 2024 (viz Tabulka 21). Větší počet reportáží bylo součástí pozdějšího vysílání ze dne 16. 9. 2024, což kopíruje trend patrný z celku. Ve sledovaném období bylo tedy podrobena analýze 17 příspěvků Zpráv ve 12 pokrývajících povodně.

Tabulka 22: Témata zastoupená ve Zprávách ve 12 - podrobný přehled

Zastoupená témata	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	7	41,2
Následky povodní	3	17,6
Výstrahy a oznámení	3	17,6
Následky povodní, Situace v zahraničí	1	5,9
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření	1	5,9
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy	1	5,9
Příprava na povodně, Silný déšť, Protipovodňová opatření, Výstrahy a oznámení	1	5,9
Celkem	17	100

Hned 7 příspěvků v rámci Zpráv ve 12 tematicky pokrývalo situaci v zasažených oblastech spolu s následky povodní (viz Tabulka 22). Tyto dvě témata převažovaly v tomto pořadu ve sledovaném období i díky výše zmíněnému faktu, tedy většího množství příspěvků vysílaných poslední den sledovaného období.

Tabulka 23: Typy / žánry zastoupené ve Zprávách ve 12 - podrobný přehled

Zastoupené typy / žánry	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	6	35,3
Živý vstup	6	35,3
Čtená zpráva bez pokrývacích obrázků	2	11,8
Předtočený rozhovor	2	11,8
Jiné	1	5,9
Celkem	17	100

Ve *Zprávách ve 12* byl využit formát čtených zpráv, a to buď s pokrývacími obrázky (6) nebo bez nich (2). Hojně zastoupeny byly také živé vstupy, dvakrát byl divákům puštěn předtočený rozhovor (viz *Tabulka 23*).

Tabulka 24: Rozložení příspěvků ve Zprávách ve 12 dle pokrytých regionů

Region	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Více krajů / Celá ČR	12	70,6
Jiné	1	11,8
Jihočeský kraj	2	11,8
Jihomoravský kraj	1	5,9
Středočeský kraj	1	5,9
Celkem	17	100

Většina analyzovaných příspěvků (12) se zabývala situací v celé republice nebo více krajích (viz *Tabulka 24*). Dále byly zastoupeny Jihočeský (2), Jihomoravský a Středočeský kraj (1). Jeden příspěvek, zakódován jako jiné, informoval o situaci ze zahraničí.

Vyjadřování moderátorů a moderatorek i reportérů a reporterek *Zpráv ve 12* bylo vyhodnoceno jako zcela neutrální. Reportérský vstup se vyskytl v 6 z 17 analyzovaných příspěvcích.

Kvantitativní přehled dle jednotlivých pořadů – publicistika

Jako pořady publicistického charakteru lze z vybraných pořadů charakterizovat *Studio 6* a *Události, komentáře*. *Studio 6* je ranní zpravodajský pořad České televize. Každý den nabízí divákům aktuální přehled zpráv, rozhovory, reportáže a diskuse s odborníky na domácí i zahraniční témata. (Česká televize, 2024a).

Události, komentáře je diskusní pořad České televize, který se zaměřuje na aktuální politická a společenská témata, kde odborníci, politici a novináři diskutují o nejdůležitějších

událostech daného dne. Divákům nabízí hlubší analýzu aktuálních problémů, přičemž poskytuje různorodé pohledy a komentáře. Relace trvá hodinu a kombinuje reportáže, živé vstupy, plazmy či jiné zpravodajské formáty s diskusemi s osobnostmi relevantními probíraným tématům. Pořad je vysílán ve 22:00 ve všední dny na ČT24 (Česká televize, 2024b).

Studio 6

Tabulka 25: Datum vysílání jednotlivých příspěvků v rámci pořadu Studio 6

Datum	Počet příspěvků	Procentuální podíl
12.09.2024	15	22,1
13.09.2024	17	25
14.09.2024	18	26,5
15.09.2024	8	11,8
16.09.2024	10	14,7
Celkem	68	100

Tabulka 25 ukazuje, že Studio 6 oproti jiným pořadům věnovalo značnou pozornost tématu povodní již na začátku sledovaného období, mezi 12. 9. a 14. 9. 2024. To může být způsobeno faktem, že se jedná o kontinuální vysílání s delší stopáží, jež umožňuje referovat i o jiných faktech než o těch, jež jsou předmětem denního zpravodajství.

Tabulka 26: Témata zastoupená ve Studiu 6 - podrobný přehled

Zastoupená témata	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Situace v zasažených oblastech	9	13,2
Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	8	11,8
Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech	6	8,9
Protipovodňová opatření	5	7,4
Silný déšť	5	7,4
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření	4	5,9
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Výstrahy a oznámení	4	5,9
Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech, Situace v zahraničí	3	4,4
Situace v zasažených oblastech, Následky povodní, Situace v zahraničí	3	4,4
Předchozí povodně	2	2,9
Příprava na povodně	2	2,9
Příprava na povodně, Silný déšť, Protipovodňová opatření, Výstrahy a oznámení, Jiné	2	2,9
Silný déšť, Protipovodňová opatření	2	2,9

Zastoupená témata	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Silný déšť, Výstrahy a oznámení	2	2,9
Následky povodní	1	1,5
Protipovodňová opatření, Výstrahy a oznámení	1	1,5
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Předchozí povodně	1	1,5
Příprava na povodně, Silný déšť	1	1,5
Příprava na povodně, Silný déšť, Protipovodňová opatření	1	1,5
Příprava na povodně, Situace v zasažených oblastech, Situace v zahraničí	1	1,5
Silný déšť, Protipovodňová opatření, Předchozí povodně	1	1,5
Silný déšť, Situace v zasažených oblastech, Výstrahy a oznámení	1	1,5
Situace v zahraničí	1	1,5
Situace v zasažených oblastech, Situace v zahraničí	1	1,5
Jiné	1	1,5
Celkem	68	100

Značná pozornost byla ve *Studiu 6* upřena na situaci v zasažených oblastech (viz *Tabulka 26*). I díky pokrytí v prvních dnech sledovaného období dostaly prostor také protipovodňová opatření, často mj. spolu s přípravami na povodně a silným deštěm. Zmiňována však byla i další témata, namátkou situace v zahraničí, výstrahy a oznámení či předchozí povodně.

Tabulka 27: Typy / žánry zastoupené ve Studiu 6 - podrobný přehled

Zastoupené typy / žánry	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Živý vstup	20	29,4
Živý vstup, Host ve studiu živě, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Plazma, Reportážní záznam (gerojš)	8	11,8
Host ve studiu živě	6	8,8
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Plazma, Reportážní záznam (gerojš)	6	8,8
Předtočený rozhovor, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Reportážní záznam (gerojš)	3	4,4
Synchron	3	4,4
Živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	3	4,4
Host ve studiu živě, Plazma	2	2,9
Moderátorský úvod / živý vstup	2	2,9
Reportáž	2	2,9
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš)	2	2,9
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Moderátorský úvod / živý vstup	1	1,5
Čtená zpráva s pokrývacími obrázky, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,5
Host ve studiu živě, Reportážní záznam (gerojš)	1	1,5

Zastoupené typy / žánry	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Plazma	1	1,5
Předtočený rozhovor	1	1,5
Reportážní záznam (gerojš)	1	1,5
Živý vstup, Předtočený rozhovor, Synchron, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	1	1,5
Živý vstup, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	1	1,5
Živý vstup, Host ve studiu živě	1	1,5
Živý vstup, Moderátorský úvod / živý vstup, Reportážní záznam (gerojš),	1	1,5
Živý vstup, Synchron, Čtená zpráva s pokrývacími obrázky	1	1,5
Celkem	68	100

Stejně jako v ostatních pořadech, i ve *Studiu 6* obsahovala značná část příspěvků živý vstup. Oproti zpravodajským formátům je zde patrné využití synchronů a hostů ve studiu živě; 6 příspěvků bylo dokonce na výpovědi hosta výlučně postaveno. Více než polovina příspěvků (40) obsahovala reportážní záznam (viz *Tabulka 27*).

Tabulka 28: Rozložení příspěvků ve Studiu 6 dle pokrytých regionů

Region	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Více krajů / Celá ČR	49	72,1
Jiné	5	7,4
Jihočeský kraj	5	7,4
Jihomoravský kraj	5	7,4
Kraj Vysočina	2	2,9
Hlavní město Praha	1	1,5
Liberecký kraj	1	1,5
Total	68	100

Většina příspěvků (49) *Studia 6* zahrnovala informace z více krajů nebo celé České republiky. Dále byly vysílány příspěvky o kraji Jihočeském (5), Jihomoravském (5), Vysočině (2), Praze (1) a Libereckém kraji (1). V rámci kategorie jiné (5 příspěvků) bylo referováno mj. o situaci v zahraničí (viz *Tabulka 28*).

Tabulka 29: Způsob vyjadřování moderátorů a moderátorek Studia 6

Způsob vyjadřování	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Zcela neutrální	65	95,6
Neutrální s prvky citového zabarvení	2	2,9
Nepřítomno	1	1,5
Celkem	68	100

Moderátoři a moderátorky *Studia 6* se vyjadřovali ve většině příspěvků (65) zcela neutrálně (viz *Tabulka 29*). U 2 příspěvků byly detekovány prvky citového zabarvení ve chvíli, kdy moderátoři mluvili o prvních ztrátách na životech. Pokud byl součástí pořadu reportérský vstup (u 44 příspěvků), bylo vyjadřování reportérů a reporterek vyhodnoceno jako zcela neutrální.

Události, komentáře

Tabulka 30: Datum vysílání jednotlivých příspěvků v rámci pořadu Události, komentáře

Datum	Počet příspěvků	Procentuální podíl
13.09.2024	9	69,2
16.09.2024	4	30,8
Celkem	13	100

Události, komentáře se ve sledovaném období zaměřovaly na povodně ve dvou dílech, a to 13. 9. a 16. 9. 2024 (viz *Tabulka 30*). Téma pokrývalo celkem 13 příspěvků. Více příspěvků bylo odvysíláno 13. 9. 2024 (9), zbylé (4) pak poslední den pak diváci měli možnost zhlédnout poslední den sledovaného období.

Tabulka 31: Témata zastoupená ve Událostech, komentářích – podrobný přehled

Zastoupená témata	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Situace v zasažených oblastech	3	23,1
Následky povodní, Jiné	1	7,7
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření	1	7,7
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Předchozí povodně, Situace v zasažených oblastech	1	7,7
Příprava na povodně, Protipovodňová opatření, Předchozí povodně, Výstrahy a oznámení	1	7,7
Příprava na povodně, Výstrahy a oznámení	1	7,7
Silný déšť, Následky povodní	1	7,7
Silný déšť, Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	1	7,7
Silný déšť, Výstrahy a oznámení	1	7,7
Situace v zasažených oblastech	1	7,7
Situace v zasažených oblastech, Následky povodní	1	7,7
Celkem	13	100

Tematicky byly povodně v *Událostech, komentářích* ve sledovaném období pokryty variabilně (viz *Tabulka 31*). Byly diskutovány jak přípravy na povodně a protipovodňová opatření, tak výstrahy a oznámení anebo např. následky povodní.

Tabulka 32: Typy / žánry zastoupené v Událostech, komentářích – podrobný přehled

Zastoupené typy / žánry	Počet příspěvků	Procentuální podíl
Host ve studiu živě	5	38,5
Živý vstup	5	38,5
Synchron	2	15,4
Plazma	1	7,7
Celkem	13	100

Co se týče žánrů příspěvků, jednalo se o hosty ve studiu živě (5 příspěvků), živé vstupy (5), synchrony (2) a plazmu (1) (viz *Tabulka 32*). Pokud mluvíme o rozložení dle krajů, 9 příspěvků reportovalo o více krajích nebo celé České republice. Pokryty byly také hl. město Praha (2), kraj Jihomoravský a Olomoucký (po 1 příspěvku).

Vyjadřování moderátorů a moderátorek i reportérů a reportérek *Událostí, komentářů* bylo vyhodnoceno jako neutrální, ve 3 příspěvcích byly zachyceny prvky citového zabarvení. Konkrétně se jednalo o intonaci a formulaci otázek moderátorky Terezy Řezníčkové ve vydání 13.9. Reportérské vstupy, přítomné v 5 příspěvcích, byly rovněž neutrální, prvky citového zabarvení v řeči reportérů a reportérek byly detekovány v jednom příspěvku, ve kterém se před plazmou ve studiu moderátorka Řezníčková dotazovala meteoroložky Aleny Zárybnické (Děšť, silný vítr a stoupající hladiny řek, 13. 9. 2024, *Událostí, komentáře*). Situace je blíže popsána v nadcházející kvalitativní kapitole.

Kvalitativní analýza

Obecné požadavky na zpravodajství

Prvky citového zabarvení byly ve 33 případech z analyzovaných příspěvků. Většina příspěvků splňovala požadavek na objektivitu a absenci emocionálního zabarvení, objevilo se ale několik případů mírného zabarvení sdělení a jeden případ silného zabarvení sdělení. Konkrétně šlo o živý vstup ze 14. 9. *Velká voda na jihu Čech* moderátorky (v danou chvíli také v roli reportérky) Jany Peroutkové. Ta v úvodu na dotaz na situaci na místě odpověděla: „...lidem v této oblasti už skutečně moc času nezbývá, připravují se na to nejhorší, a to je povodňová vlna, která přijde zřejmě dnes v noci.“ Úvodní živý vstup již před odpovídající reportáží tak byl velmi dramaticky podaný. Vzhledem k požadavku na věcnost i na adekvátní reportování katastrof (které bude ještě více rozebráno v další podkapitole) lze říci, že v daný moment požadavek byl hrubě porušen.

V dalších případech došlo k odchýlení či mírnému porušení požadavku na žurnalistický obsah. Mezi výraznější příklady by mohly sloužit následující situace: V relaci **Děšť, silný vítr a stoupající hladiny řek (13.9. 2024; Události, komentáře)** šlo o rozhovor meteoroložky Aleny Zárybnické s moderátorkou Terezou Řezníčkovou u plazmy s meteorologickými údaji. Dotaz moderátorky zněl: *“Kde mají lidé čekat nejtemnější scénáře?”* V diskusi se následně dostaly k tématu, že lidé kritizují média za strašení lidí⁵, paní meteoroložka uvedla, že jediné, co mohou média udělat, je *“upozornění na realitu. I česká televize se o tom snaží objektivně informovat. (...)”* Diskuse, ve které se snažily legitimizovat a obhajovat svou vlastní práci, byla minimálně sporná; ne-li vyloženě problematická. Nejednalo se ale o ojedinělý případ hájení práce vlastní či kolegů novinářů. V úvodu Událostí 14. 9. před souhrnným příspěvkem **Povodně** moderátor Martin Řezníček uvedl: *“Za naše kolegy, kteří odvádí úctyhodnou práci, přeji pěkný večer.”*

V reportáži o přípravách na povodně **Situace v Zálezlicích** (Události, 13. 9. 2024) reportér Richard Samko natáčel i s pamětníky předchozích povodní. Při dotazování respondenta, kterému hrozilo opětovné vytopení domu, řekl: *“Jste tak nějak v pohodě, mi přijdete...”* Dotaz je tendenční a pro člověka, který je již v letech a mohl být traumatizovaný předchozími zkušenostmi s přírodní katastrofou, mohl být nepříjemný. Již drobnější prvky emocionálních projevů bylo možné vysledovat v reportáži **Škody po povodni v Jeseníku 16.9. pořadu Události**, když reportérka Monika Bezuchová uvedla, že *“rodina utekla ke známým, nevzali si ani boty.”* Dalším případ je opět u reportéra Samka, v reportáži **Hanušovice odříznuté od okolí 15. 9. pořadu Události**: *“Na cestě do Jeseníků musíme překonávat i takovéhle překážky. Pět minut před cílem nás ale zastavuje několikátý valící se proud vody přes silnici. Dále raději nejdeme, otáčíme auto a jedeme.”*

Zpravodajsky publicistické pořady jako *Studio 6* a *Události, komentáře* nemají tak přísná pravidla pro zachování emocionální neutrality, přesto by neměl být evidentní názor novinářů při rozhovorech s respondenty. V díle *Událostí, komentářů* 13. 9. se u relace **V Praze se zvedá hladina Vltavy** moderátorka Řezníčková ptala respondentů na opatření v Praze: *“Co dnes udělala Praha, co jste zajišťovali, co se změnilo?”* Způsob dotazování v tomto případě měl zbarvenou intonaci. Totéž lze říci i o dalších dotazech v diskusi: *“V předchozích povodních říkali nervózní starostové, že se mělo z Vltavské kaskády odpouštět dříve, mají pravdu, nebo ne?”* či *“Co se honí hlavou Petru Bendlovi, který zažil povodně v roce 2002 jako*

⁵ Povodně přišly s několikadenním varováním a okamžitě byly spuštěny přípravné práce, bylo také doporučeno v rizikových oblastech rušit sportovní i kulturní události. Což se stalo předmětem kritiky například Jana Skalického, v té době kandidáta na Senátora za STAČILO!. Ve veřejných diskusích na sociálních sítích začalo docházet ke kritice vedení státu i samospráv, stejně jako médií, za šíření strachu. [Zdroje: Nejedlý, M. (2024) seznamzpravy.cz; Krupka, J. (2024) denik.cz.]

hejtman a 2013 jako ministr zemědělství?” Za problematické by bylo možné považovat i náhlé utnutí respondenta Petra Bendla (čas v pořadu 18:30) se slovy: *“ano, to budeme ještě probírat během dnešního večera.”*

Ve zkoumaném vysílání i v promluvách moderátorů se kromě informovanosti jako zásadní funkce v rámci vysílání často objevuje apel na dodržování bezpečnosti, kázně, a to ve vztahu k občanům v ohrožených oblastech. ČT se tak jeví jako podporující a pomáhající subjekt v kritické situaci především ve vztahu k zasahujícím bezpečnostním složkám.

Toto podpořila i vizuální složka ve vysílání, kde jsou časté záběry na pomáhající záchranné složky, především na hasiče. Rovněž zazněla (ve výjimečných případech) i kritika některých občanů v oblastech, kde byla nutná evakuace. Příkladem je relace **Dramatická situace na jihu Čech 15. 9., Události**, ve které Martin Řezníček v roli reportéra uvedl, že lidé v zasažených oblastech ne vždy spolupracují: *“Mnozí jsou velice neukáznění, oni se odmítanou evakuovat, někdy jsou na ně i sprostí.”* Apelu novinářů na spolupráci se záchrannými složkami se věnuje i následující část o *Roli médií veřejné služby v katastrofách*.

Role médií veřejné služby v nestandardních situacích a katastrofách

Současná literatura o žurnalistické práci při katastrofách vnímá několik aspektů, ty by bylo možné rozdělit do čtyř kategorií (Pellegrini et al., 2020): práce novináře při katastrofách; práce se zasaženými občany; občané jako zdroje; spolupráce s institucemi.

Aspekty práce novináře při katastrofách znamená organizační, ale i psychické a fyzické komplikace pro práci novinářů. Organizačně je práce při katastrofách výrazně náročnější. Bez znalosti komunikačních a organizačních procesů týmu ČT nelze analyzovat, jaké překážky pro moderátory či reportéry nastaly, každopádně fakt pronikl i do vysílání. V mnoha případech reportéři uvedli, že se štáb nebyl na místo schopen dostat či že se musel evakuovat společně s občany, aby nezůstal odříznutý od pozemních komunikací. Příkladem může sloužit reportáž **Hanušovice odříznuté od okolí** 15. 9. pořadu *Události*, nebo **Evakuace obyvatel Chrudimska** (15. 9., *Události*), ve které reportér Vlastimil Weiner uvedl: *“Před 16 hodinou s hasiči spěšně opouštíme Hrochův Týnec, abychom v sevření řekou nezůstali.”*

Štáb na místě čelí živlům, které mohou ohrozit jejich vlastní bezpečnost a zdraví, současně musí informovat o utrpení a tragédiích, které jsou s katastrofami nutně spojeny, což zase může ovlivnit jejich duševní pohodu. Česká televize při vysílání o povodních využívala

do velké míry formát, kdy byly do krajů vysláni také moderátoři a moderátorky. Ti kromě živých vstupů z terénu částečně suplovali moderátorskou práci i z terénu a uváděli část relací přímo ze zasažených míst. Většinou stáli na dešti a u rozvodněné řeky. Zatímco se jednalo o inovativní formát, má smysl zvážit, zda větší angažmá novinářů na místě v podobě předání části moderátorských povinností je tím adekvátním způsobem s ohledem na to, že dlouhé vstupy na dešti a u rozvodněné vody může novináře negativně ovlivnit zdravotně, ale také organizačně. Negativní vliv by to mohlo mít i na množství informací, které kvůli větší časové náročnosti opakovaných moderátorských vstupů dovedou na místě zjistit. Jinými slovy je na hlubší posouzení, zda investice možného ohrožení zdraví novinářů i možného snížení informovanosti diváků ČT má v rámci daného formátu smysl. Ozvláštnění vysílání o katastrofách podobným formátem je pak spíše odsouzeno subjektivnímu posudku diváků i vedení zpravodajských relací, lze ale říci, že moderátorské vstupy z terénu byly také statické a jejich přínos je spekulativní.

Etické aspekty **práce se zasaženými občany** odhalují úskalí související s povinností informovat společnost takovým způsobem, aby občané mohli dělat co nejvíce informovaná rozhodnutí, a snahou o informování zajímavým způsobem splňujícím novinářské hodnoty. K tomu se používají nástroje citací relevantních řečníků, včetně zasažených občanů. Ti jsou v momentu katastrofy oběťmi a je potřeba s nimi pracovat obzvláště citlivým způsobem, současně ale zachovat zajímavost a relevantnost sdělení pro diváky. Za problematickou práci s potenciální opakovanou obětí povodní je již zmíněná reportáž **Situace v Zálezlicích** (13. 9. 2024, *Události*) reportéra Richarda Samka, problematický byl někdy i výběr obrazového materiálu. Několikrát se se vysílání objevili občané při evakuacích, kteří nebyli zarastrovaní a byli tak natáčeni v citlivém okamžiku, například záběr na evakuovanou rodinu dětmi (16. 9. 2024, *Události*) v úvodní reportáži Ničivé povodně v Česku. V jednom případě v reportáži Opadající voda odhaluje rozsah škod došlo i k nedůstojné prezentaci evakuované občanky (16. 9. 2024, *Události*).

Při katastrofách dochází k umocnění role občanské žurnalistiky, kdy **občané figuruji jako zdroje** informací sdílením na sociálních sítích i spoluprací s novináři poskytováním materiálu, který by pro novináře bylo mnohdy organizačně či místně nemožné zajistit. Ve vysílání se to projevilo běžným užíváním citací zasažených občanů (jak bylo uvedeno v předchozím odstavci), svědků povodní, ale také u použití záběrů. Takové záběry se objevily především 15. září a později, když už povodně silně udeřily. Příklady jsou následující: reportáž Extrémní povodně na severu Moravy (15. 9., *Události*) ve které byly použity záběry ze sociální sítě X.com; reportáž povodně v ČR (15. 9., *Události*) ve které byly kombinovány záběry ze sociálních sítí X, Facebook, záběry poskytnuty Armádou ČR i od divačky; záběry z mobilního telefonu lze najít i následující den v reportáži Distribuce pomoci v Krnově (16. 9., *Události*), či

u reportáže Komplikace v železniční dopravě (16. 9., *Události*). V některých příspěvcích záběry ze sociálních sítí či od diváků převládaly, příkladem je reportáž Povodně v ČR (15. 9. 2024, *Události*). Lze tedy vidět, že s přibývajícemi komplikacemi způsobené povodněmi také rostla role občanů jako zdrojů záběrů a informací. Jejich přínos byl relevantní nejen v místním reportování, ale také v tematických reportážích.

Obzvláště důležitá role při mimořádných událostech a katastrofách je **spolupráce médií s relevantními institucemi**, jako jsou vedení obcí, krajů státního aparátu, které vede záchranné pomoci v krizových štábech, a také se záchrannými složkami, které tu pomoc vykonávají. Nejčastěji hovořili zástupci obce, konkrétně ve 43 případech. Vzhledem k tomu, že docházelo k zasažení jednotlivých obcí nerovnoměrně a některé obce byly výrazně silněji zasaženy, je adekvátní poskytování prostoru jejich zástupcům. Ve vysílání se opakovaně objevovali vládní řečníci, kteří informovali o aktuálních mimořádných opatřeních nejčastěji se v příspěvcích objevovali ministři relevantních resortů: ministerstvo vnitra, zemědělství, životního prostředí, dále pak předseda vlády. důležitou roli hráli i zástupci zasažených krajů, měst a obcí.

Instituce ale mohou být i soukromé, například dodavatelé energií, telefonní operátoři či jiní poskytovatelé pro občany důležitých služeb. V reportážích o dodávkách energií hovořili tiskoví mluvčí energetických společností: například v reportáži Kalamitní stav kvůli výpadkům proudu (16. 9. 2024, *Události*) se k situaci vyjádřili zástupci ČEZu, E-ONu i Veolie. V reportáži o poskytování sociálních služeb a nutnosti evakuovat některá zařízení Evakuace seniorů a handicapovaných ze 14. 9. (*Události*) zase hovořili zástupci sociálních služeb. Opakovaně také hovořili zástupci povodí či přehrad, dostali i prostor ve Studiu 6 (16. 9. 2024).

Vztah analyzovaného vysílání k relevantním zákonným a jiným normám

Analyzované vysílání bylo posuzováno rovněž ve vztahu ke *Kodexu České televize* (Česká televize, 2003). V rámci posouzení byl brán zřetel zejména článek 19 *Kritické situace*, rovněž i na další části *Kodexu*, jako je *Jazyková kvalita vysílání* (článek 9) a či *Péče o informace ve zpravodajském a publicistickém vysílání* (článek 5).

Lze konstatovat, že analyzované vysílání bylo v souladu s *Kodexem České televize*, a to zejména ve vztahu k článku 19.3., jenž říká: *“Při zpravodajském zpracování kritických situací je nezbytné, dokud taková situace trvá, přednostně věnovat pozornost prognóze a aktuálnímu vývoji události, včetně následků, ke kterým došlo, případně může dojít, a až poté analýze příčin a důsledků, které jsou nebo mohou být z těchto příčin vyvozovány. Způsob,*

kterým Česká televize o kritických situacích informuje, musí být věcný. V projevu redaktora nesmí převážet emoce. Povinností České televize je o kritických situacích informovat rychle, přesně, ale současně střídavě, nikoli jich využívat ke zvyšování sledovanosti pořadů nebo zviditelňování redaktorů. Komentář nesmí vyvolávat paniku,” (Česká televize, 2003, s. 35-36). Způsob informování moderátorů a reportérů byl informativní, věcný a stručný. Rovněž i ve vztahu k článku 19.2., v němž stojí: *“V případě vážného ohrožení bezpečnosti, zdraví nebo majetku obyvatelstva musí Česká televize přednostně svým vysíláním napomáhat záchraně lidských životů, zdraví, majetkových hodnot a životního prostředí, a to až do doby, než naléhavé nebezpečí pomine,*” (Česká televize, 2003, s. 35) bylo vysílání v souladu s Kodexem. Prioritizace ochrany lidských životů byla v analyzovaném vysílání zřejmá.

Vysílání rovněž korespondovalo s obsahem článku 5 *Péče o informace ve zpravodajství a aktuální publicistice*. Konkrétně se jednalo o článek 5.4. dle kterého *“Zařazení a pořadí informací ve zpravodajské agendě se řídí vahou předpokládaných dopadů na život obyvatel České republiky,*” (Česká televize, 2003, s. 14) a článek 5.6., jež říká, že *“Ve zpravodajství a aktuální publicistice Česká televize dbá na přesnost a nestrannost spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečnosti.”* To samé se potvrdilo i dalších částech týkající se uvádění moderátorů, tj. článek 5.15: *“Česká televize, je-li to možné a účelné, doprovází uvedení zprávy identifikací redaktorů, kteří za její přípravu nesou odpovědnost,*” (Česká televize, 2003, s. 14).

Vyjadřování moderátorů bylo v souladu s článkem 9, který se týkal jazykového projevu. Jazykový projev moderátorů a reportérů byl ve většině případů zcela neutrální, vyjadřovali se spisovně, kultivovaným jazykem, a to jak ve zpravodajských, tak i v publicistických pořadech. Analýza zpravodajských a publicistických pořadů České televize (*Události, Zprávy ve 12, Studio 6, Události, komentáře*) v kontextu informování o povodních v České republice v roce 2024 prokázala, že Česká televize v tomto ohledu naplňuje zákonné požadavky kladené na veřejnoprávní médium, jak je stanoveno v *Zákoně č. 483/1991 Sb., o České televizi* (“Předpis 483/1991 Sb.: Zákon o České televizi”, 1991).

Objektivita a vyváženost informací (§ 2 a) se projevila ve snaze o nestranné informování o příčinách a následcích povodní, zahrnutí různých perspektiv (např. obyvatel, záchranářů, odborníků) a vyhýbání se nepodloženému přehánění a emocionální manipulaci. V souladu s § 5 odst. 1 písm. a) *Zákona o Radě pro rozhlasové a televizní vysílání*, Rada dohlíží na dodržování těchto zákonných požadavků. Všestrannost informování byla zajištěna prostřednictvím rozmanitých formátů, včetně zpravodajských a publicistických (§ 2 e), a zapojením sítě vlastních zpravodajů (§ 3 c), kteří přinášeli informace z postižených oblastí. Důraz na regionální vysílání (§ 3 d) se projevil v zahrnutí reportáží z různých částí České

republiky, čímž byla zajištěna reprezentace specifických problémů a potřeb jednotlivých regionů. Povinnost poskytovat 24hodinovou programovou službu s aktuálním zpravodajstvím (§ 3 h) zaručila kontinuální informování veřejnosti o vývoji situace (“Předpis 483/1991 Sb.: Zákon o České televizi”, 1991).

Závěr

Odpovědi na výzkumné otázky

VO1: Jaká témata a dílčí události byly prezentovány v kontextu

události “povodně 2024”?

Hlavními tématy byl popis situace v zasažených místech a výsledky povodní. Výskyt témat kopíroval vývoj povodní jako takových. V prvním analyzovaném dni 12. 9. 2024 bylo varování před povodněmi, které se mělo naplnit až v následujících dnech, většina příspěvků se týkala příprav na povodně, protipovodňových opatření a předchozích povodní v minulosti silně zasažených oblastech. Analyzované období 12. až 16. 9. tak lze rozdělit na hlavní fáze, kdy 12. 9. a 13. 9. byla sdělení zaměřená především na přípravy proti povodním, jednotlivá varování, a aktualizace předpovědi počasí. Od 14. 9. povodně zasahovaly jednotlivé oblasti, nejčastější tedy byla sdělení o aktuálních situacích, od 15. 9. 2024 se také objevovaly příspěvky o následcích povodní, které v poslední analyzovaný den již převládaly.

Pokud bychom témata rozdělili v rámci zpravodajských a publicistických pořadů, ve zpravodajství *Událostí* byla výrazným tématem situace v zasažených oblastech, ať už samostatně tak např. v kombinaci s reportováním o následcích povodní. Další témata se objevovala ve vysílání v souladu s průběhem a eskalací situace.

V rámci publicistických pořadů byla pozornost ve *Studiu 6* upřena na situaci v zasažených oblastech. I díky pokrytí v prvních dnech sledovaného období dostaly prostor také protipovodňová opatření, často mj. spolu s přípravami na povodně a silným deštěm. Zmiňována však byla i další témata, namátkou situace v zahraničí, výstrahy a oznámení či předchozí povodně. V *Událostech, komentářích* byly povodně ve sledovaném období pokryty variabilně. Byly diskutovány jak přípravy na povodně a protipovodňová opatření, tak výstrahy a oznámení či např. následky povodní.

VO2: Jací mluvčí dostávali ve vysílaných pořadech prostor k vyjádření?

V analyzovaném vysílání hovořili nejčastěji zástupci obce. Vzhledem k tomu, že docházelo k zasažení jednotlivých obcí nerovnoměrně a některé obce byly výrazně silněji zasaženy, je adekvátní poskytování prostoru jejich zástupcům. Ve vysílání se opakovaně objevovali vládní představitelé, kteří informovali o aktuálních mimořádných opatřeních nejčastěji se v příspěvcích objevovali ministři relevantních resortů: ministerstvo vnitra, zemědělství, životního prostředí, dále pak předseda vlády. Důležitou roli hráli i zástupci zasažených krajů.

Hovořili ale i zástupci soukromých institucí, například tiskoví mluvčí dodavatelů energií, telefonní operátoři či jiní poskytovatelé pro občany důležitých služeb. Prostor dostali ale i méně tradiční mluvčí, jako např. zástupci charitativních organizací, ale i např. správci rybníků. Důležitými řečníky byli také nejprve pamětníci, kteří často hovořili v reportážích o přípravách na povodně, které mnohdy vzpomínali na povodně předchozí, postupně naopak převládali ve výpovědích zasažení občané.

VO3: Docházelo ve vysílání vybraných pořadů k nevyvážené reprezentaci události “povodně 2024”?

Celkově lze konstatovat, že v rámci analyzovaného vysílání u jednotlivých pořadů byla reprezentace událostí v určitých aspektech (preference určitých krajů, počty témat zaměřených na aktuální povodňovou situaci, zobrazování příslušníků záchranných složek) nerovnoměrná, reflektovala však aktuální situaci a její závažnost např. co do regionálního rozložení, kde se vysílání zaměřovalo na nejvíce postižené regiony. Vzhledem ke krizové situaci v Moravskoslezském kraji bylo nejvíce příspěvků v *Událostech* věnováno právě jemu. Více než čtvrtina analyzovaných příspěvků pak pokrývala více krajů nebo celou republiku.

V rámci pokrývání témat ve vysílání se nejvíce vyskytovala dvě témata: popis situace v zasažených místech a výsledky povodní. Výskyt témat kopíroval vývoj povodní jako takových. Zatímco v prvním analyzovaném dni 12. 9. bylo varování před povodněmi, které se mělo naplnit až v následujících dnech, většina příspěvků se týkala příprav na povodně, protipovodňových opatření a předchozích povodní v minulosti silně zasažených oblastech. 12. 9. a 13. 9. byla sdělení zaměřená především na přípravy proti povodním, jednotlivá varování a aktualizace předpovědi počasí. Od 14. 9. povodně zasahovaly jednotlivé oblasti, nejčastější tedy byla sdělení o aktuálních situacích, od 15. 9. 2024 se také objevovaly příspěvky o

následcích povodní, které v poslední analyzovaný den již převládaly. Co se týká zobrazování příslušníků záchranných složek, byly ve vysílání hojně zastoupeni. Ze záchranných složek se v analyzovaném souboru vyskytoval především Hasičský záchranný sbor a jeho zástupci. Ti se nejčastěji objevovali, protože pomoc při přírodních živlech spadá především do jejich gesce, a to v i případech záchrany života. Obrazově byli hasiči prezentováni ještě častěji.

Příspěvky splňovaly požadavek objektivity novinářského sdělení a absenci emocionálního zabarvení v projevech moderátorů i reportérů. Objevilo se jen několik případů mírného zabarvení sdělení a jeden případ silného zabarvení sdělení. Moderátoři a moderátorky České televize se povětšinou vyjadřovali neutrálně. Vzhledem k tomu, že se jednalo o informování o mimořádné události a četných krizových situacích, je způsob analyzovaného sdělení adekvátní této situaci.

Doplňující zjištění

V rámci zpravodajství byl hojně používaný formát moderátorských a reportérských vstupů přímo v terénu. Je nutné zmínit připravenost moderátorek a moderátorů i reportérek a reportérů na tuto krizovou situaci, což lze doložit tím, že se v rámci vysílání ve sledovaném období v daných pořadech objevovaly četné živé vstupy ze všech krajů ČR. S tím souvisí i široké zastoupení vystupujících a hostů v analyzovaném vysílání. Byla zaznamenána široká škála hostů nejen ve *Studiu 6*, ale i v přímých vstupech, tedy jak v publicistických, tak i ve zpravodajských pořadech.

Kromě základní informační funkce zpravodajství byl zřetelný rovněž kontrolní a pomáhající aspekt prostřednictvím moderátorů a reportérů ve vysílání v krizové situaci (pomoc HZS atp.). Emocionální zabarvení u vstupů moderátorů a reportérů bylo minimální – pokud se ale vyskytovalo, emocionalita byla výraznější spíše u reportérů v terénu, kdy příspěvky byly dramaticky či emocionálně zabarvenější. Vysílání, složené z analyzovaných příspěvků, bylo co do výstavby narací i reprezentace jako celku v celkovém pohledu neutrální. Informace byly prezentovány věcně a v kontextu, bylo odkazováno na jejich zdroje.

Informace podávané ve vysílání byly ozdrojované a jejich forma odpovídala formátu krizového, mimořádného vysílání. Celkově lze konstatovat, že Česká televize svým zpravodajstvím a publicistikou o povodních 2024 ve sledovaném období v pořadech *Události, Zprávy ve 12*, *Studio 6* a *Události, komentáře* postupovala v souladu s principy veřejné služby v oblasti televizního vysílání.

Reference

- Altheide, D. L., & Schneider, C. J. (2012). *Qualitative media analysis*. Sage.
- Braun, V., & Clarke, V. (2022). *Thematic analysis: a practical guide*. Sage.
- Christians, C. G., Glasser, T., McQuail, D., Nordenstreng, K., & White, R. A. (2009). *Normative theories of the media: Journalism in democratic societies*. University of Illinois Press.
- Česká televize. (2003). *Kodex České televize: zásady naplňování veřejné služby v oblasti televizního vysílání*. Česká televize. Retrieved December 17, 2024, from <https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/kodex-ct/pdf/kodex-ct.pdf>
- Česká televize (2024a). *Studio 6*. Česká televize. Retrieved December 17, 2024, from <https://edu.ceskatelevize.cz/porad/studio-6?tab=namety>
- Česká televize (2024b). *Události, komentáře*. Česká televize. Retrieved December 17, 2024, from <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10101030113-udalosti-komentare>
- ČTK. (2024). *Na jihovýchodě země hrozí tisíciletá povodeň, varují Němci. Jejich výstraha se týká i Česka*. Hospodářské noviny. Retrieved December 17, 2024, from <https://domaci.hn.cz/c1-67367480-na-jihovychode-zeme-hrozi-tisicileta-povoden-varuji-nemci-jejich-vystraha-se-tyka-i-ceska>
- De Graaf, R., & van der Vossen, R. (2013). Bits versus brains in content analysis. Comparing the advantages and disadvantages of manual and automated methods for content analysis. *Communications*, 38(4), 433-443.
- Greguš, Ľ. (2024). *Úvod do kvantitatívnej obsahovej analýzy v mediálnych a komunikačných štúdiách*. EQUILIBRIA.
- Hijmans, E. (2009). The logic of qualitative media content analysis: A typology. *Communications*, 21(1), 93-108.
- Houston, J. B., Pfefferbaum, B., & Rosenholtz, C. E. (2012). Disaster News: Framing and Frame Changing in Coverage of Major U.S. Natural Disasters, 2000–2010. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 89(4), 606-623. <https://doi.org/10.1177/1077699012456022>

Jakubowicz, K. (2007). Public Service Broadcasting in the 21st Century: What Chance for a New Beginning? In J. Bardoel, G. Ferrell Lowe (Ed.), *From Public Service Broadcasting to Public Service Media* (pp. 29-49). Nordicom.

Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: An introduction to its methodology*. Sage.

Krupka, J. (2024). *Povodně přinesly vlnu nesmyslů. Od konspirací o jejich vzniku ke lhaní o sbírce*. Denik.cz. Retrieved December 17, 2024, from https://www.denik.cz/z_domova/denik-proti-fake-news-povodne-hoax-haarp-lhar-ales-svoboda-jan-skalicky-lez.html

Macnamara, J. (2018). Content analysis. In P. Napoli (ed.), *Mediated Communication* (pp. 191-212). de Gruyter Mouton. <https://doi.org/10.1515/9783110481129-012>

Mareš, P., Rabušic, L., & Soukup, P. (2015). *Analýza sociálněvědních dat (nejen) v SPSS*. Masarykova univerzita.

Mareš, P., Rabušic, L., & Soukup, P. (2019). *Statistická analýza sociálněvědních dat (prostřednictvím SPSS)*. Masarykova univerzita.

Morse, J. M. (2016). *Mixed method design: Principles and procedures*. Routledge.

Nejedlý M. (2024). *Spiknutí z gauče. Česko kromě vody zasáhla i povodeň konspirací*. Online. Seznam zprávy. Retrieved December 17, 2024, from <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-spiknuti-z-gauce-cesko-krome-vody-zasahla-i-povoden-konspiraci-260088>

Newton media. (2024). *NewtonONE*. Retrieved December 17, 2024, from https://cuni.primo.exlibrisgroup.com/permalink/420CKIS_INST/gf08nd/alma9925904312806986

Osvaldová, B. (2020). *Zpravodajství v médiích* (Vydání třetí, revidované). Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum.

Pellegrini, S., Grassau, D., & Puente, S. (2021). Disaster coverage model (DCM): Six dimensions to confront activities and workflows for journalists and news departments. *Palabra Clave*, 24(4). http://www.scielo.org.co/scielo.php?pid=S0122-82852021000402444&script=sci_arttext

Perreault, M. F., Houston, J. B., & Wilkins, L. (2014). Does Scary Matter?: Testing the Effectiveness of New National Weather Service Tornado Warning Messages. *Communication Studies*, 65(5), 484–499. <https://doi.org/10.1080/10510974.2014.956942>

Předpis 231/2001 Sb.: Zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (2001). <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=231&r=2001>

Předpis 483/1991 Sb.: Zákon o České televizi (1991).
<https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1803.pdf?v=2>

Riffe, D., Lacy, S., Watson, B. R., & Lovejoy, J. (2023). *Analyzing media messages: Using quantitative content analysis in research*. Routledge.

Scanlon, J. (2007). Unwelcome Irritant or Useful Ally? The Mass Media in Emergencies. In: *Handbook of Disaster Research. Handbooks of Sociology and Social Research*. Springer, New York. https://doi.org/10.1007/978-0-387-32353-4_24

Sedláková, R. (2014). *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Grada.

Škop, M., & Císařová, L. W. (2023). Objektivita a vyváženost v rozhlasovém a televizním vysílání: nepochopený mýtus rovnosti všech hlasů. *Právník*, 162(5), 379–392
https://www.ilaw.cas.cz/upload/web/files/pravnik/issues/2023/5/01_Skop-Cisarova_379-392_5_2023.pdf

Trampota, T. (2006). *Zpravodajství*. Portál.

Trampota, T., & Vojtěchovská, M. (2010). *Metody výzkumu médií*. Portál.

Weaver, D. H., & Willnat, L. (Eds.). (2012). *The global journalist in the 21st century*. Routledge.